

Pletař/pletařka (kód: 31-042-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Pletař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Obsluha pletařských strojů a zařízení	3
Posuzování kvality a klasifikování pletenin a pletařských výrobků	3
Dohotovování pletenin a pletařských výrobků	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Dále musí být uchazeč před zahájením vlastního ověřování seznámen s požadavky na dodržování pracovních postupů podle používaného systému kvality, závazných pro dané pracoviště.

Odborná kompetence **Obsluha pletářských strojů a zařízení**

Pro ověření kritéria hodnocení a) obdrží uchazeč v písemné formě výrobní předpis na výrobu pleteniny nebo pletářského výrobku. Ústně prokáže znalosti o zpracovávaném materiálu, vyráběné pletenině nebo pletářském výrobku, prokáže orientaci v dané technologii a schopnost čtení patrony vzoru.

Při ověřování kritéria hodnocení b) uchazeč na pletářských strojích zkontroluje zásobu nití, nitě doplní a naváže.

Zkontroluje stav pletacích ústrojí, řídicích jednotek, vzorovacích jednotek, mazacích jednotek, nastavení mazacího programu pletářských strojů, nastavení směny, počtu otáček, doplní olej (jestliže je to nutné).

Při ověřování kritérií hodnocení c) a d) uchazeč zkontroluje a nastaví pletářské stroje. Informuje zkoušejícího o připravenosti stroje k pletení a po jeho souhlasu spustí stroj. Po zaplétání stroje zkontroluje stav pleteniny nebo pletářského výrobku, zda se nevyskytují v pletenině vady; uchazeč podá ústní vysvětlení.

Při ověřování kritérií hodnocení e) až k) uchazeč za chodu pletářských strojů sleduje chod pletářských strojů a jejich signalizační zařízení, opravuje přetrhy nití, kontroluje pracovní části pletářských strojů, identifikuje závady a zajišťuje jejich odstranění, kontroluje materiál používaný k pletení, identifikuje chyby v materiálu a odstraňuje jejich příčiny, kontroluje kvalitu vyráběné pleteniny nebo pletářského výrobku, identifikuje chyby v pletenině nebo v pletářském výrobku, rozlišuje vady podélné, příčné, místní pletářské, materiálové a zajišťuje odstranění příčin chyb, kontroluje rozměry pleteniny a její hustotu, při osvojení pletení souběh osnov, eviduje data o průběhu pletení (evidence materiálu převzatého k pletení, vyplnění průvodních visaček, evidence upletených dílů v kusech, dílech, metrech nebo kg), udržuje pořádek na pracovišti, čistí pletářský stroj a provádí jeho jednoduchou údržbu. Uchazeč doplňuje své činnosti ústním vysvětlením.

Ověření všech kritérií hodnocení se provádí za přítomnosti provozního pracovníka a zkoušejícího.

Odborná kompetence **Posuzování kvality a klasifikování pletenin a pletářských výrobků**

Pro ověření kritéria hodnocení a) obdrží uchazeč pět vzorků různých druhů pletenin nebo pět kusových pletářských výrobků a k nim výrobní předpisy. Má za úkol rozpoznat druhy vyrobených pletenin, porovnat výrobky s výrobními předpisy - ústní vysvětlení podá uchazeč zkoušejícímu.

Pro ověření kritéria hodnocení b) obdrží uchazeč pět vzorků různých druhů pletenin nebo pět kusových pletářských výrobků, každý vzorek bude obsahovat minimálně jednu kvalitativní vadu. Má za úkol identifikovat vadu, určit její charakter a příčinu, stanovit závažnost vady z hlediska kvalitativního třídění – uchazeč podá ústní vysvětlení. Při ověření kritéria hodnocení c) zaeviduje uchazeč data o průběhu kontroly a třídění vzorků pletenin do tiskopisu a podá ústní vysvětlení.

Odborná kompetence **Dohotovování pletenin a pletářských výrobků**

Při ověření kritérií hodnocení a) až c) zkontroluje uchazeč větší množství pleteniny (minimálně 200 m) nebo kusových pletářských výrobků (minimálně 40 ks) na prohlížecím zařízení nebo na prohlížecím stole. V pletenině nebo kusovém pletářském výrobku identifikuje kvalitativní vady, vady vyspraví, pokud je to možné. Pletářský výrobek dohotoví např. sešíváním, řetízkováním, pařením, formováním, apod. Činnosti provádí uchazeč za přítomnosti provozního pracovníka a zkoušejících a podá ústní vysvětlení.

Při ověření kritérií d) až f) uchazeč zkontroluje, spustí a obsluhuje zařízení pro dohotovování pletářských výrobků. Udržuje pořádek na pracovišti, čistí zařízení a provádí jednoduchou údržbu zařízení. Eviduje data o průběhu

dohotovování pletářských produktů.

Ověření všech kritérií hodnocení se provádí za přítomnosti provozního pracovníka a zkoušejícího.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě provedené práce. U všech kritérií, kde je způsobem ověření i ústní ověření, je tím míněno stručné ústní doplnění předvedené činnosti v souladu s předpisem pro kvalitu a technologickým postupem.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (používaných strojů a zařízení) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou.

Uchazeč si zajistí pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém zkouška probíhá.

Písemné ověření probíhá formou písemného testu. Testy vytváří autorizovaná osoba na základě pravidel stanovených v hodnoticím standardu. Test může být uchazečům zadán v elektronické podobě.

Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.

B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium a pro každé téma uvedené v kritériích existuje několik otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) a pro každé téma uvedené v kritériích alespoň jednu otázku.

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

INTERES21, spol. s r. o., Broumov

SINTEX, a. s., Česká Třebová

EVONA, a. s., Chrudim

Jitex Comfort, s. r. o., Písek

Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu